

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบลักษณะนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ด้านการแสวงหาความรู้ ด้านความคิดวิเคราะห์สร้างสรรค์ ด้านอารมณ์ ด้านสังคม ด้านศาสนา ด้านศิลปวัฒนธรรมชนบประเพณี ด้านความมั่นใจในตนเองและรู้จักตนเอง ระหว่างนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ สาขาวิชาสังคมศาสตร์และสาขาวิชามนุษยศาสตร์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ศึกษาเพื่อการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ระดับปริญญาตรี ชั้นปีสุดท้ายที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2530 จำนวน 1,116 คน กลุ่มตัวอย่างประชากรคือ นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ปีสุดท้ายของหลักสูตรปริญญาตรี โดยแบ่งประชากรออกเป็น 4 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ ประกอบด้วยคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และคณะทรัพยากรธรรมชาติ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ ประกอบด้วยคณะแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ และคณะพยาบาลศาสตร์ สาขาสังคมศาสตร์ ประกอบด้วยคณะศึกษาศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการและคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เฉพาะสาขาด้านสังคมศาสตร์ สาขามนุษยศาสตร์ ประกอบด้วยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เฉพาะสาขาด้านมนุษยศาสตร์

ผู้วิจัยใช้ขนาดตัวอย่างประชากรร้อยละ 40 ได้ขนาดตัวอย่างประชากร 446 คน โดยหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างแต่ละสาขาวิชาจำนวนร้อยละ 40 แล้วจึงสุ่มตัวอย่างตามคณะ โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ตามรายละเอียดดังนี้

<u>สาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ</u>	ประชากร	ตัวอย่าง	ได้รับแบบสอบถามคืน
คณะวิศวกรรมศาสตร์	166	66	56
คณะวิทยาศาสตร์	94	38	38
คณะทรัพยากรธรรมชาติ	107	42	42
รวม	367	146	136
 <u>สาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ</u>			
คณะแพทยศาสตร์	88	35	35
คณะเภสัชศาสตร์	74	30	30
คณะพยาบาลศาสตร์	89	35	35
คณะทันตแพทยศาสตร์	9	4	4
รวม	260	105	105
 <u>สาขาสังคมศาสตร์</u>			
คณะวิทยาการจัดการ	131	52	52
คณะศึกษาศาสตร์	174	70	59
คณะมนุษยศาสตร์-สังคม (สายสังคม)	70	28	28
รวม	375	150	139
 <u>สาขามนุษยศาสตร์</u>			
คณะมนุษยศาสตร์-สังคม (สายมนุษยศาสตร์) รวม	114	46	46
รวมทั้งสิ้น	1,116	446	427

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามลักษณะนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานการณ์และข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบเป็นการถามข้อเท็จจริงเรื่อง
เพศ ศาสนา ชั้นปี คณะวิชา ผลการเรียน อาชีพ และรายได้ของบิดามารดา ผู้ปกครอง การพัก
อาศัย ความคาดหวังในอนาคต การทำงานพิเศษ รวม 17 ข้อ

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับลักษณะสภาพหรือพฤติกรรมที่ปฏิบัติจริงของนักศึกษา ด้านการแสวงหา
ความรู้ข้อ 18-25 ด้านความคิดวิเคราะห์สร้างสรรค์ ข้อ 26-33 ด้านอารมณ์ ข้อ 34-41
ด้านสังคม 42-49 ด้านชนบประเพณีศิลปวัฒนธรรม ข้อ 50-57 ด้านศาสนา ข้อ 58-65 ด้าน
ความเข้าใจตนเองและเป็นตัวของตัวเอง ข้อ 66-73 โดยมีคำตอบให้เลือกเป็นมาตราส่วนประมาณ
ค่าแบบลิเคอร์ท (Likert) ที่ให้ผู้ตอบประมาณค่า 5 ช่วง คำถามมีทั้งหมด 55 ข้อ เป็นคำถาม
เชิงนิเสธ จำนวน 18 ข้อ คือข้อ 20, 25, 30, 36, 37, 38, 39, 41, 42, 43, 45,
49, 56, 67, 70, 71, 72 และ 73

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับความคิดเห็น ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ก. การจัดอันดับความสำคัญลักษณะด้านต่าง ๆ และลักษณะที่ผู้ตอบมีมากและน้อยในด้าน
ต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการแสวงหาความรู้ ด้านความคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ ด้านอารมณ์ ด้านสังคม
ด้านศิลปวัฒนธรรมชนบประเพณี ด้านศาสนา และด้านความมั่นใจในตนเองและรู้จักตนเอง โดยให้
ใส่เลขลำดับที่ 1, 2 และ 3 ที่ด้านที่สำคัญ, ด้านที่ผู้ตอบมีมาก และด้านผู้ตอบมีน้อย รวม 3 อันดับ

ข. การเปลี่ยนแปลงลักษณะด้านต่าง ๆ ทั้ง 7 ด้านหลังจากเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย
ว่าเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นมาก ดีขึ้น ไม่เปลี่ยนแปลง หรือเปลี่ยนแปลงในทางที่ตกต่ำลง หรือ
ตกต่ำลงมาก โดยมีคำตอบให้เลือกเป็นมาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคอร์ท (Likert) ที่ให้ผู้ตอบ
ประมาณค่าเป็น 5 ช่วง ใน 7 ด้าน

ค. ปัจจัยที่ทำให้ผู้ตอบเปลี่ยนแปลงลักษณะด้านต่าง ๆ ตามที่ได้ตอบในตอน 3 ข้อ ข.
โดยให้ผู้ตอบเลือกปัจจัยที่มีอิทธิพลให้ผู้ตอบเปลี่ยนแปลงไปทั้งหมด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดย

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะนักศึกษาด้านการแสวงหาความรู้ ด้าน
ความคิดวิเคราะห์สร้างสรรค์ ด้านอารมณ์ ด้านสังคมและความสัมพันธ์กับสังคม ด้านศิลปวัฒนธรรม
ชนบประเพณี ด้านศาสนา และด้านความมั่นใจในตนเองและรู้จักตนเอง รวม 7 ด้าน

2. สร้างข้อคำถามที่แสดงถึง ลักษณะหรือพฤติกรรมในแต่ละด้าน แล้วให้อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) และภาษา ได้แก่รองศาสตราจารย์บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประกอบ คุปรัตน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดารัตน์ บุญนุช

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาและภาษาแล้วให้อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างแบบสอบถามคือ รองศาสตราจารย์บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ลินดา วงศ์านุพันธ์ ตรวจสอบอีกครั้ง

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแล้วไปทดลองกับนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล ปีสุดท้ายจำนวน 45 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น โดยใช้ค่าความเชื่อมั่นแบบแอลฟา (Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.93

5. ตรวจสอบปรับปรุงแบบสอบถามเฉพาะข้อที่มีปัญหาอีกครั้งแล้วนำแบบสอบถามไปใช้กับประชากรจริง (ดูแบบสอบถามที่ภาคผนวก)

กำหนดค่าของมาตราส่วนประมาณค่า

ผู้วิจัยได้กำหนดค่าของแบบประมาณค่าของแบบสอบถาม ดังนี้

1. แบบประมาณค่าที่เป็นคำถามตรงให้ค่า 5 อันดับดังนี้คือ ถ้านักศึกษามีลักษณะตรงหรือปฏิบัติจริงในระดับต่าง ๆ จะให้ค่าดังนี้ คือ

มากที่สุดหรือเห็นด้วยมากที่สุดให้ค่าเป็น	5
มากหรือเห็นด้วยมากให้ค่าเป็น	4
ปานกลางหรือเห็นด้วยปานกลางให้ค่าเป็น	3
น้อยหรือเห็นด้วยน้อยให้ค่าเป็น	2
น้อยที่สุดหรือเห็นด้วยน้อยที่สุดให้ค่าเป็น	1

2. การประมาณค่าที่เป็นคำถามเชิงนิเสธให้ค่า 5 อันดับเช่นเดียวกัน แต่มีค่าตรงกันข้ามกับแบบสอบถามตรง คือถ้านักศึกษามีลักษณะตรงหรือปฏิบัติจริงในระดับต่าง ๆ จะให้ค่าดังนี้คือ

มากที่สุดหรือเห็นด้วยมากที่สุดให้ค่าเป็น	1
มากหรือเห็นด้วยมากให้ค่าเป็น	2
ปานกลางหรือเห็นด้วยปานกลางให้ค่าเป็น	3
น้อยหรือเห็นด้วยน้อยให้ค่าเป็น	4
น้อยที่สุดหรือเห็นด้วยน้อยที่สุดให้ค่าเป็น	5

การแปลค่าของมาตราส่วนประมาณค่า

การแปลค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการแสดงออกหรือพฤติกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์กำหนดไว้ดังนี้คือ

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.51-5.00 หมายความว่านักศึกษามีลักษณะหรือพฤติกรรมที่ปฏิบัติ ในด้านนั้น ๆ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.51-4.50 หมายความว่านักศึกษามีลักษณะหรือพฤติกรรมที่ปฏิบัติ ในด้านนั้น ๆ มาก

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.51-3.50 หมายความว่านักศึกษามีลักษณะหรือพฤติกรรมที่ปฏิบัติ ในด้านนั้น ๆ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.51-2.50 หมายความว่านักศึกษามีลักษณะหรือพฤติกรรมที่ปฏิบัติ ในด้านนั้น ๆ น้อย

ค่าเฉลี่ยน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.50 หมายความว่านักศึกษามีลักษณะหรือพฤติกรรมที่ ปฏิบัติ ในด้านนั้น ๆ น้อยที่สุดหรือไม่มีเลย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยติดต่อผ่านทางกองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ หาดใหญ่และปัตตานี เพื่อติดต่อผู้แทนชั้นปี ให้แจกและเก็บแบบสอบถาม โดยกอง กิจการนักศึกษา กรุณารวบรวมและจัดส่งคืน ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลปรากฏว่าได้รับแบบสอบถาม คืนจำนวน 429 ฉบับ จาก 446 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 427 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 99.53 ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัย ได้วิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ จำแนกตามเพศ ศาสนา ชั้นปี ผลการเรียน สายการศึกษา สภาพการสมรส อาชีพหลัก บิตามารดา รายได้รวมของบิดามารดา ความคาดหวังในอนาคต การทำงานพิเศษขณะศึกษา และ เหตุผลที่ทำงานพิเศษ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะหรือพฤติกรรมของลักษณะนักศึกษาด้านการแสวงหาความรู้ ด้านการคิดวิเคราะห์สร้างสรรค์ ด้านอารมณ์ ด้านสังคมและความสัมพันธ์กับสังคม ด้านศิลปวัฒนธรรม ชนบประเพณี ด้านศาสนา และด้านความเข้าใจตนเองและเป็นตัวของตนเองของนักศึกษาแต่ละสาขาวิชา โดยการหาค่าเฉลี่ยหรือมัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic Mean) หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) หาความแตกต่างระหว่างลักษณะแต่ละด้านและแต่ละเรื่อง โดยหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (Anova)

3. เมื่อพบความแตกต่างในลักษณะด้านใดก็นำมาทดสอบทีละคู่โดยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffé's Method)

การดำเนินการดังกล่าวผู้วิจัยได้หาค่าสถิติและทดสอบทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Sciences) ของงานวิจัยสถาบัน กองแผนงาน